

Salt d'ERC entre l'omnipresència del PSC

Els comicis legislatius espanyols han fet que, per primera vegada, els socialistes siguin hegemònics en tots els nivells administratius del Principat –local, autonòmic i ara de l'estat–. Del 14 de març, en surten reforçades les tres formacions que integren el Govern català, especialment ERC, el partit que ha experimentat un creixement proporcional més gran.

Després dels tempestuosos inicis del nou Govern de la Generalitat de Catalunya, és indiscutible que els resultats electorals del 14 de març han servit de bàlsam. Les tres formacions polítiques que avui integren l'executiu català, PSC, ERC i ICV-EUiA, han rebut el 61,3% dels vots emesos. D'aquesta manera, han experimentat un creixement del suport electoral respecte dels anteriors comicis legislatius espanyols del 2000. Especialment ERC, que ha triplicat amb escreix els seus vots, en nombre i en percentatge. Dels 190.000 votants de l'any 2000, que significaven un 5,4%, ara n'ha obtingut gairebé 637.000, un 15,95%. La independentista és, doncs, la força que més ha crescut. I, també, la formació que més bé ha aguantat l'estrebada del vot útil cap als socialistes. Igualment ha aguantat prou bé ICV-EUiA, que, tot i gaudir d'un creixement més moderat que el dels independentistes, ha aconseguit un diputat més del que ja tenia. Per contra, el soci estatal dels ecosocialistes, IU, ha patit una fuga d'electors cap al PSOE com a conseqüència precisament del vot útil. Les seves posicions d'enfrontament al Partit Popular no han obtingut recompensa electoral.

Els partits de l'oposició, CiU i PP, en canvi, han reculat. Ara bé, si es pot parlar de derrota electoral, aquesta és la dels populars a Catalunya, que han perdut 6 dels 12 diputats que tenien al Principat. Així, han passat de ser la tercera força electoral a la quarta, per darrere d'ERC.

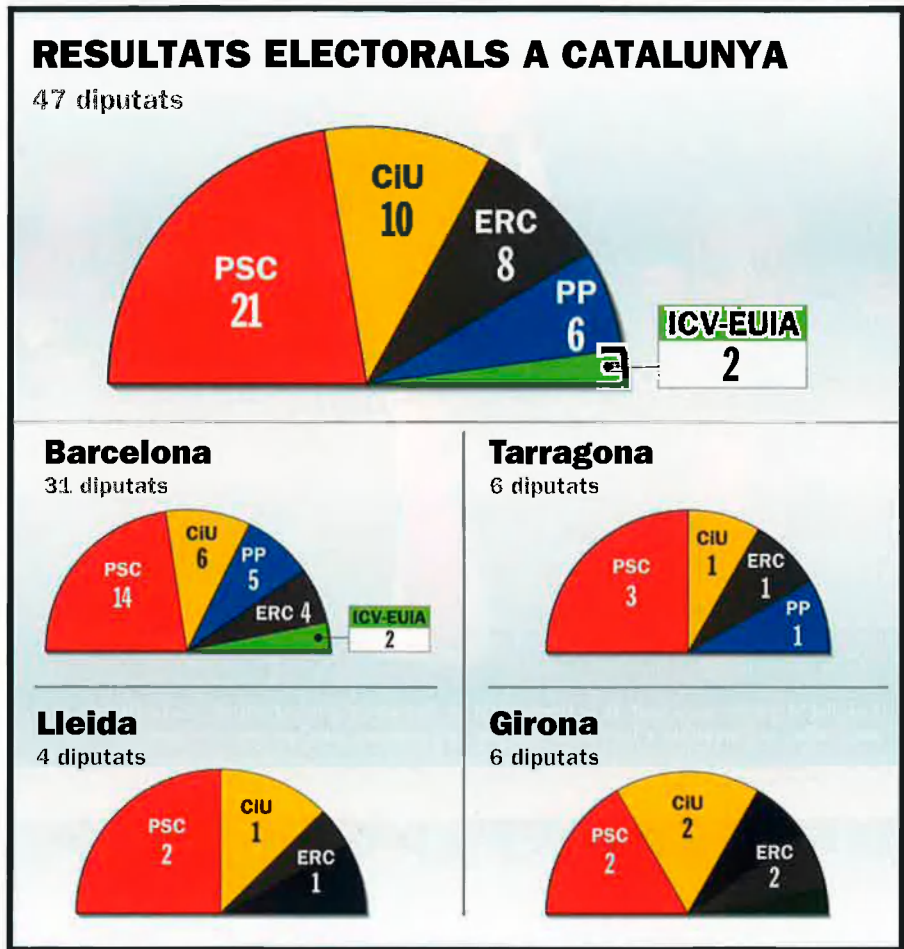
Hegemonia absoluta. Els resultats del 14 de març han situat el PSC com a primera força política de Catalunya,

amb una hegemonia a tots els nivells institucionals: l'àmbit local, l'autonòmic i l'estatal. Els 21 diputats que el PSC tindrà a Madrid, quatre més dels que va aconseguir el 2000, amb més d'1,5 milions de vots, refermen la seva posició dins del Govern. De fet, els socialistes catalans no van esperar ni 48 hores a posar en marxa un projecte polèmic que tenia entre les mans el Govern català: el túnel de Bracons, de l'anomenat eix Vic-Olot. A la primera reunió de l'executiu de Maragall, després de les eleccions legislatives espanyoles, el PSC va aconseguir imposar les seves tesis, malgrat l'oposició dels altres dos socis de Govern, ERC i ICV-EUiA, i va aprovar, així, i a instàncies del conseller de Política Territorial i Obres Públiques (el socialista Joaquim Nadal), la decisió de reiniciar les obres del polèmic túnel, amb unes modificacions respecte al projecte inicial impulsat per l'anterior Govern de CiU. Tant els independentistes com els ecosocialistes han fet sentir les seves discrepàncies i han anunciat que, malgrat que assumeixen "solidàriament" l'acord del Govern, donaran suport a les protestes contra aquest projecte. Alhora, diversos representants d'ERC han advertit als socialistes que aquesta manera d'actuar no durà a bon port.

Reforç d'ERC. Si bé és cert aquest reforçament del PSC en el marc institucional, val a dir que ERC ha sortit també molt reforçada de les eleccions estatals. Amb el nou context polític nascut del 14 de març, els independentistes, amb l'increment espectacular de vots (per primera vegada obtenen més vots en unes legislatives espanyoles que en unes elec-

cions al Parlament de Catalunya), recuperen posicions dins del Govern, perdudes arran de la crisi que acabà amb la sortida de Josep-Lluís Carod-Rovira de l'executiu català. Aquesta setmana, ERC haurà decidit des de quin àmbit el seu líder, Josep-Lluís Carod-Rovira, exercirà la seva activitat política principal. Probablement el líder independentista opti per mantenir-se vinculat directament a la política catalana; per tant, és probable que renunciï a l'acta de diputat a Madrid per mantenir la del Parlament de Catalunya, amb l'objectiu de marcar de prop el Govern català des del Parlament i de continuar liderant el projecte polític d'ERC. En el moment de tancar aquesta edició, però, aquesta decisió encara s'havia de prendre.

Els resultats electorals dels comicis legislatius espanyols també han modificat les estratègies dels partits de l'oposició. Sobretot, del PP de Catalunya, que tot i ser la quarta força al Parlament català, amb 15 diputats, pretenia ser durant aquesta legislatura un interlocutor directe de la política de Catalunya amb el Govern espanyol. Josep Piqué es presentava com a personatge d'influència a Madrid, especialment davant dels sectors conservadors del Principat. Ara, però, l'ensorrada dels populars invalida aquesta estratègia i hipoteca el futur immediat de la

formació, ja que esdevé gairebé invisible en els equilibris parlamentaris catalans. El PPC haurà d'obrir –com la res-

ta del partit a l'estat– un període per a replantejar les seves estratègies. De fet, la direcció dels populars a Catalunya ja

Una mitja sorpresa

“La manipulació del Govern espanyol i els esforços escandalosos per atribuir l'atemptat a ETA van deixar molt en evidència el que nosaltres ja sabíem i que l'opinió pública i els governs europeus han vist ara.” Bringuet Ballester, redactor de Ràdio Arrels, de Perpinyà, resumeix d'aquesta manera un sentiment gairebé unànime, ja que, segons diu, més enllà de les repercussions electorals, la gestió dels atemptats de Madrid ha revelat arreu del món la cara obscura d'una Espanya fins ara poc coneguda. Un sentiment que també comparteix l'escriptor rossellonès Joan-Lluís Lluís: “Aznar gaudia a França d'una bona reputació, era vist com un moderat, un modern que havia aixecat l'economia espanyola, i ara és simplement un polític que diu mentides. Cal remarcar també que l'esperit crític s'ha despertat molt abans a França que a Catalunya; els dubtes pel que fa a ETA s'han expressat molt més de pressa a France Inter que no pas a Catalunya Ràdio.”

L'*Indépendant*, “el” diari d'informació local de parla francesa a la Catalunya Nord, no ha dubtat ni un minut a l'hora

de criticar l'actitud dels dirigents del PP, una “honestat periodística” justificada pels elements informatius que ràpidament han sorgit: “La pista islamista era més que probable ja 24 hores després dels atemptats. No es pot pas mentir d'aquesta manera i és clar que la gestió de la crisi ha costat les eleccions al PP”, assegura Yann Marec, redactor del diari. “La gent d'aquí ha viscut això com un vertader trauma compte tingut de la proximitat geogràfica i també d'una certa proximitat de cor. S'ha viscut aquí molt més fort que a Lilla o Brest, segur, tothom en parla encara i si s'hagués convocat una manifestació a Perpinyà, hi hauria anat molta gent.” La vila de Perpinyà va homenatjar les víctimes dels atemptats en dues ocasions. El 12 de març amb un minut de silenci i un acte oficial al consolat d'Espanya. A més, totes les banderes de la ciutat portaven dol. Al migdia del 15 de març es van fer sonar les sirenes de la vila en senyal de dol.

Sebastià Girard

Pasqual Maragall, president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, cap de llista socialista per Barcelona, i Joan Clos, alcalde de Barcelona, celebren els resultats del PSC.

La bona salut del PP a la Franja de Ponent

Benavarri, a la Ribagorça, és l'única capital de la Franja de Ponent on s'ha imposat el Partit Socialista Obrer Espanyol. I ho ha fet per un estret marge: 288 vots per a la llista socialista i 275 per a la dels populars. A Fraga (Baix Cinca) el PP ha tret 2 punts d'avantatge al PSOE, si bé la formació liderada per Mariano Rajoy ha perdut molt pes respecte als comicis de l'any 2000, quan va aconseguir el 50,19% de suport electoral. Enguany han estat 3.249 els vots populars a Fraga, enfront dels 3.088 dels socialistes, que han pujat més de 5 punts. A Tamarit, capital de la Llitera, el PP també sembla gaudir de bona salut i, malgrat la tendència a la baixa, els populars han obtingut el 45,54% dels vots dipositats a les urnes, és a dir, 1.012 paperetes, per sobre de les 873 del PSOE. El Matarranya tampoc no ha estat cap excepció, i a Vall-de-roures els populars han tret 465 vots enfront dels 427 dels socialistes. Les altres formacions polítiques són molt minoritàries en aquest territori. Izquierda Unida ha estat la tercera força a localitats aragoneses importants, pròximes a la Franja, com ara Alcanyís, però els 589 vots obtinguts són molt lluny dels 3.424 dels socialistes o dels 2.960 dels populars. També a Mequinensa (Baix Cinca) han guanyat els socialistes (han obtingut 782 paperetes) i IU ha estat la tercera força (amb 150), però igualment s'ha quedat molt lluny del resultat obtingut pels populars, que han aconseguït 554 vots.

Els socialistes també han guanyat a Saidí i Torrent de Cinca (Baix Cinca) i a Albelda, Altorricó o Camporrells (Llitera). I al Pirineu, terra de naixença de l'actual president aragonès, Marcel·lí Iglesias, ha estat la formació més votada. Bonansa, bressol d'Iglesias, ha aconseguït desplaçar els populars del segon lloc de l'escrutini, en un mapa dominat per l'anomenat bipolarisme polític, i Izquierda Unida ha passat davant dels populars. A Benavarri, capital de la Ribagorça, la Chunta Aragonesista de José Antonio Labordeta ha estat la tercera força, però d'entre els partits aragonesistes, el PAR (Partit Aragonès) va ser el més votat.

Anna Sàez

va demanar a la direcció de Madrid que moderés el to de les crítiques contra el Govern i els partits catalans. El temps ha acabat passant factura a aquesta estratègia dels populars d'intentar tensar la política al Principat.

I el que és un problema per als populars catalans pot esdevenir avantatge per a CiU. La federació catalanista, malgrat que continua amb una tendència a la baixa —que li ha restat 5 diputats a Madrid—, es reforça com a partit de l'oposició a Catalunya, després del daltabaix popular. Encara que ha perdut 140.000 vots, CiU manté un suport electoral de prop de 830.000 ciutadans i es manté com a segona força política a Catalunya. Per tant, tot i haver perdut el Govern de la Generalitat, CiU ha desmentit els auguris que anunciaven un esfondrament de la formació, un cop Jordi Pujol fos rellevat.

És probable que la federació nacionalista no tingui el pes polític que esperava a Madrid, ja que Zapatero té moltes opcions per configurar majories alternatives per governar amb certa comoditat. Per això mateix, doncs, CiU haurà de concentrar els seus esforços per intentar oferir als electors catalans una imatge d'alternativa des de l'oposició al Parlament català, bàsicament.

Dos grups nacionalistes catalans a Madrid. A Madrid ara, la federació nacionalista es trobarà amb un competidor nou. És molt probable que ERC disposi de grup propi al Congrés dels Diputats, ja que amb els 8 diputats obtinguts s'ha convertit en la quarta força política del Parlament després de CiU.

Aquesta novetat significa que no hi haurà ara un sol grup parlamentari català, com fins ara sempre havia passat. Així doncs, les dues formacions —amb 10 diputats per a CiU i 8 per a ERC— pugnan per esdevenir els interlocutors hegemònics del nacionalisme català a Madrid. I malgrat els ressentiments que avui hi ha entre les dues formacions a Catalunya, és probable que CiU i ERC es vegin obligades a teixir alguns àmbits de complicitat davant l'hegemonia institucional dels socialistes.

Enric Rimbau